

Ecologische inventarisatie Herenweg, Donkerbroek

BügelHajema Adviseurs, 9 juni 2016

Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied op 24 mei 2016 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

WET- EN REGELGEVING

Het plangebied bestaat uit een agrarisch graslandperceel ten zuiden van de Herenweg te Donkerbroek en wordt aan de oost- en westzijde begrensd door twee woonerven (Herenweg 122 en 124). Tussen de Herenweg en het grasland ligt een watergang van circa een meter breed met vrij steile oevers. In deze watergang liggen twee kleine dammen, waarvan er een begroeid is met een forse wilde lijsterbesstruik. De plannen bestaan uit het realiseren van twee woningen op het agrarische perceel.

PLANGEBIED

Soortbescherming

Achter de Ffw staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

FLORA- EN FAUNAWET

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quickscanhulp.nl¹ (© NDFF - quickscanhulp.nl 23-05-2016 13:59:56) soortinformatie uit de Nationale Database Flora en Fauna² opgevraagd. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van diverse streng beschermde planten- en diersoorten bekend. Op basis van de terreinomstandigheden in en direct rond het plangebied kan gesteld worden dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent.

INVENTARISATIE

---

¹ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

In het grasland zijn zeer weinig plantensoorten aanwezig, waarbij met name Engels raaigras en grote vossenstaart talrijk zijn. In en langs de watergang aan de Herenweg zijn onder andere de soorten grote waterweegbree, klein kroos, mannagras, moeraswalstro, pitrus en veldzuring aangetroffen. Deze soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Zwaarder beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen; deze zijn gezien de inrichting en het terreingebruik ook niet te verwachten.

Door het ontbreken van bebouwing en bomen met holten of loszittende schors kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied worden uitgesloten. Door het vrijwel ontbreken van opgaand groen heeft het plangebied een beperkte waarde als foerageergebied van vleermuizen. Het is mogelijk dat een enkele gewone dwergvleermuis of rosse vleermuis, soorten die ook in open gebieden jagen, in het plangebied foerageren.

In het plangebied zijn verder algemene en licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als aardmuis, veldmuis en haas te verwachten. Zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren worden vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied niet in het plangebied verwacht.

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van broedvogels met jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen. Het plangebied vormt mogelijk wel een klein onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving bekende uilen en roofvogels met een jaarronde bescherming, zoals buizerd, kerkuil en steenuil (Quickscanhulp.nl).

In het graslandperceel kunnen algemene weidevogels als Kieviet en scholekster tot broeden komen, maar de kans hierop is klein door de nabijheid van woningen en de weg. Deze soorten zijn dan ook niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Minder algemene weidevogels als grutto en tureluur worden om deze reden ook niet in het plangebied verwacht. In de watergang kunnen daarnaast algemene watervogels broeden, zoals meerkoet en wilde eend.

Tijdens het bemonsteren van de watergang met een schepnet is kleine watersalamander aangetroffen. Daarnaast zijn soorten als bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad voortplantend en overwinterd te verwachten. De meer kritische zwaarder beschermde amfibieën worden door het ontbreken van geschikt leefgebied niet verwacht.

De uit de omgeving van het plangebied bekende middelzwaar beschermde kleine modderkruiper (Quickscanhulp.nl) is niet aangetroffen bij de schepnetbemonstering. Op basis van deze bemonstering en het aangetroffen biotoop worden kleine modderkruiper en andere zwaarder beschermde vissoorten ook niet verwacht in de watergang. Ook andere vissoorten zijn niet aangetroffen.

TOETSING

Ten aanzien van broedvogels dient bij de planning en uitvoering van werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen (artikel 11 Ffw). Voor de in en direct rond het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit

plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Het plangebied vormt hoogstens een klein onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende uilen en roofvogels. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Daarom worden naar aanleiding van de plannen op voorhand geen negatieve effecten op het foerageergebied van uilen en roofvogels verwacht.

Het plangebied heeft een beperkte waarde als foerageergebied voor vleermuizen. Bovendien is in de omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Daarnaast zal het plangebied na de realisatie van de woningen met bijbehorende tuinen naar verwachting zelfs een hogere kwaliteit hebben als foerageergebied voor vleermuizen. Daarom worden negatieve effecten op het foerageergebied van in de omgeving verblijvende vleermuizen niet verwacht.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde amfibieën en zoogdiersoorten worden verstoord en/of vernietigd (artikel 9 Ffw). Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood (artikel 11 Ffw). Licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Ffw.

Gebiedsbescherming

Voor het plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. In de Nbw 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Activiteiten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

De EHS (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de pro-

ECOLOGISCHE
HOOFDSTRUCTUUR

vincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998 en de gronden zijn niet aangewezen als EHS of natuur buiten de EHS. Op 6 tot 7 kilometer afstand van het plangebied liggen 4 Natura 2000-gebieden, waarvan Wijnjeterper Schar in het noordwesten het dichtst bij het plangebied ligt.

De meest nabij gelegen gebieden die onderdeel zijn van de EHS liggen op een afstand van ruim 2 km ten zuiden van het plangebied. Daarnaast liggen enkele beschermde natuurgebieden buiten de EHS op ruim 400 m van het plangebied. Het betreft kleine bosgebieden in agrarisch gebied. Weidevogelgebieden liggen op meer dan 4 km van het plangebied.

Het plangebied heeft vanwege de inrichting en de ligging op ruime afstand van beschermde gebieden geen belangrijke ecologische relaties met beschermde gebieden.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de ligging van het plangebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan op voorhand geen negatieve effecten op beschermde (natuur)gebieden verwacht. Het plan heeft in het kader van de Nbw 1998 geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Het plan is daarnaast niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een vooronderzoek in het kader van de Ffw, een Voortoets in het kader van de Nbw 1998 of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Ffw of een vergunning op grond van de Nbw 1998 voor de beoogde activiteiten op voorhand niet nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Aanbevolen wordt om de werkzaamheden binnen het plangebied buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (ongeveer 15 maart tot 15 juli) en/of

tijdig maatregelen te treffen zodat vogels er niet tot broeden komen. Daarnaast blijft de algemene zorgplicht voor alle soorten van kracht.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.